

Arbeidsprogram for Bærum Miljøpartiet De Grønne

2019-23

Vedtatt av BMDG årsmøte 28.1.2019

De Grønne vil skape endringene som gjør Bærum bærekraftig.

Bærum er en god kommune for de fleste. Bærum blir enda bedre for alle når vi også blir en bedre kommune for verden. De Grønne vil jobbe hver dag for at Bærum blir bærekraftig her og nå, og for at alle som bor her nå og i fremtiden får gode liv.

Bærum er spesielt egnet for å utforske hva velferd i et bærekraftsperspektiv er i et moderne samfunn. De Grønne tenker nytt og våger å gjennomføre nye ideer. I 2050 må velferd innebære like gode og trygge liv som i dag, med mindre forbruk

De lokale utfordringene er mange. Bærum er Norges mest bilbaserte kommune, og ligger milevis bak Oslos innsats for kollektivtransport, syklist og gående, og for klima og miljø. De unge møter et usunt utseende-, forbruks- og prestasjonspress. Stadig mer natur, kulturlandskap og matjord bygges ned. Bærums byer og tettsteder bygges ut uten overordnede planer. Premissene legges av utbyggere og næringsdrivende som primært har sine egne interesser for øye. Dermed har fokuset på natur, mennesker, miljø og kultur blitt borte. Grunnstøtten til frivillige organisasjoner er kuttet. Mange som arbeider i Bærum har ikke råd til å bo her. Det politiske flertallet sier «klimaklok» til de blir blå i fjeset, men vil ikke gjøre det som er nødvendig for virkelig å kutte utslipp.

Vi vil skjerpe kommunens klimamål slik at de blir i tråd med FNs klimapanelers anbefalinger. Vi vil også sørge for at en overordnet klima- og miljøpolitikk gjennomsyrrer alle områdene i kommunens virksomhet.

De Grønne vil bevare det Bærum har igjen av natur, kulturlandskap og matjord, gjenåpne bekker og binde kommunen sammen med grønne korridorer. Vi vil ha en kommune som er «klimaklok» i praksis, satser utslippsfritt i alle sektorer, kutter utslipp, reduserer avfall og sirkulerer ressurser. Kommunen skal være et forbilde i utnyttelse av lokal, fornybar energi.

Bærum kan og bør bli en foregangskommune i kampen mot forurensing og forsøpling. Spesielt bør vi unngå plastforurensing, både makro-, mikro, og nano.

De Grønne vil løfte folkehelseperspektivet inn i all kommunal planlegging, og satse spesielt på å redusere sosiale forskjeller i helse og å motvirke rus- og psykiske problemer blant unge. Vi vil satse på mennesker, ikke bare teknologi, i omsorgsyrkene. Fastleger og helsepersonell skal ha mer tid til pasientene og belastes mindre med byråkrati. Bærum sykehus skal beholde alle sine nøkkelfunksjoner.

De Grønne vil gjøre Bærum til Norges smarteste og sunneste transportkommune. Kollektivtransport og trygg ferdsel til fots og på sykkel skal bli det beste valget for de fleste. Vi vil bygge et sammenhengende sykkelveinett raskt, prioritere gående, sikre én takstzone og kollektivtransport på tvers av kommunen og satse på T-banering. Da blir det også plass til miljøvennlige biler for de som må kjøre.

De Grønne vil ha en skole som ruster elevene bedre til å drive det bærekraftige samfunnet, som gir lærerne mer tid til elevene og elevene mindre måling og testing. Barnehager og barneskoler skal være der barna bor, og barn skal få lov til å være barn.

De Grønne vil at all politikk har som mål at barn og unge får appetitt på livet og lærer å mestre det. Hjemmet, kommunen, frivillig sektor og skolen må mobiliseres til å dempe usunt kroppspress, forbrukspress og prestasjonspress.

De Grønne vil satse mer på å støtte de som har vanskeligst utgangspunkt og de som har det dårligst. Vi vil gjøre mer for å forebygge utenforskap, rusmisbruk og psykiske problemer, og behandle dem som får problemer menneskelig og individuelt. Alle aldersgrupper, inntektsgrupper og folkegrupper skal kunne leve bra i Bærum.

De Grønne vil ha en kommune som satser systematisk på et bærekraftig, innovativt næringsliv og på gründere. Lokal handel skal bidra til livlige og mangfoldige byrom med plass til mennesker, kultur, aktivitet og natur. Vi vil fylle arealene til Sandvika Storsenter med undervisning, innovasjon møteplasser, lokal handel og boliger.

Vi vil styrke og støtte frivilligheten i Bærum; gi bedre muligheter til deltakelse for alle, og styrke kunnskap, lokalmiljøer og demokrati.

FN har vedtatt 17 bærekraftsmål som oppsummerer innholdet i en bærekraftig framtid. Det er det nærmeste vi kommer en global grunnlov. Regjeringen har forpliktet Norge til målene. Dette skal også være grunnlaget for utviklingen av et bærekraftig Bærum. De Grønne har formulert 14 bærekraftsmål for Bærum som trekker utviklingen i riktig retning med nødvendig kraft og mot. Resten av dokumentet beskriver bærumsmålene i mer detalj og hvordan vi vil oppnå dem.

(Bærekraftshjulet med symboler gjengitt med tillatelse fra the World Meteorological Organization)

Miljøpartiet De Grønne har vist hva vi kan i Oslo, som nå er kåret til verdens fremste miljøby. Gi oss stemmene og muligheten til å gjøre Bærum også til en foregangskommune, på Bærums egne premisser!

14 bærekraftsmål for Bærum

	Side	
1. Gode nabolag, mennesker og natur i sentrum	5	
2. Klimatiltak som kutter nok utslipp	7	
3. Vern Bærums natur, reparer det vi har ødelagt	10	
4. Mindre ulikhet	12	
5. Et helsefremmende samfunn	13	
6. Ren fjord og levende bekker	16	
7. Folk først i trafikken	18	
8. Forbruk og produksjon må bli bærekraftig	21	
9. Miljøvennlig mat, ta vare på jorda og bøndene	22	
10. Oppvekst og utdanning for en grønn verden	23	
11. Rikt kulturliv og meningsfull fritid	25	
12. Frihet til å være seg selv	27	
13. Fremtidsrettet næringsstrategi for Bærum	29	
14. Vi trekker lasset sammen	31	

Bærumsmål 1: Gode nabolag med mennesker og natur i sentrum.

All arealplanlegging i Bærum skal sette mennesker i sentrum, gjøres på naturens premisser og prioritere bevaring og forbedring av naturmangfold og miljø. Bærum må finne balansen mellom å være en bygd og et byområde. Miljøpartiet De Grønne ønsker levende nærmiljøer med handel, fritidsaktiviteter og sosiale møteplasser der folk bor.

Bærum for folk

De Grønne vil skape et kortreist, inkluderende samfunn der skole, handel, friluftsliv, sosiale møteplasser og fritidsaktiviteter som hovedregel er lagt til der folk bor. Vi ønsker at Sandvika Storsenter utvikles og at handelen og møteplassene fordeles til mange nærsentre og lokalmiljøer. Transportbehov skal primært dekkes med kollektive transportløsninger, sykkel og gange, mens arealbruk til biler nedprioriteres. Fellesarealer skal være ikke-kommersielle og tilgjengelige, og all utbygging skal bidra til å skape levende og menneskevennlige nærmiljøer.

Bærums tre grønne byer

De Grønne vil definere konkrete grenser rundt Sandvika, Bekkestua og Lysaker/Fornebu som byområder og kreve helhetlig planlegging av disse som fremtidige grønne småbyer. Minst 80% av boligbyggingen i Bærum de neste 30 årene skal skje i disse småbyene. Moderne byer kan bli gode og menneskevennlige, selv om det bygges høyt og tett. Vi vil hente inspirasjon og kompetanse fra andre foregangsbyer for å utvikle byområdene.

- Sandvika Vest utvikles som del av et samlet og levende Sandvika og åpnes mot sjøen med tunnel og en ringvei som erstatter E18 og hovedlokalveien på sjøsiden.
- Fornebu må utnyttes godt med en helhetlig strategisk plan, arkitektonisk og estetisk, nå målsettingen som nullutslippsområde i 2027 og bygges etter en standard som møter miljøkravene i 2050.
- Ja til Verdenshavens Hovedkontor, men nei til skyskraper på Fornebu

Moderne tettsteder

10% av utbyggingen kan skje ved rehabilitering av senterområder med meget god dekning av kollektive transportløsninger som Høvik og Stabekk. De siste 10% vil vi utvikle i moderniserte tettbebyggelser. Eldre leilighetsområder bør i mange tilfeller fornyes og moderniseres for å møte nåtidens krav til energieffektivitet, infrastruktur og mobilitet. De Grønne vil gi sameier på for eksempel Eiksmarka, Østerås, Hosle og Rykkinn større frihet til å utnytte arealer ved å fjerne bakkeparkering.

Avtjerna, Fossum, og andre "perifere" utbyggingsområder avventer til eventuelle behov foreligger og miljøriktige løsninger og kollektivtransport er sikret. Når de bygges ut skal det være med moderate og miljøradikale løsninger.

Bevaring av villapreget

De Grønne vil bevare Bærums forstads- og bygdepreg. Å konsentrere utbyggingen i Bærum til byene beskytter villaområdene i Bærum mot nedbygging. Vi vil bruke trinnvise

begrensninger i byggehøyder for å unngå bymessig preg utenfor byområdene, og skape gode overganger mellom byområdene og områdene omkring.

Folket i førerretet - ikke utbyggerne

By- og boligutvikling i Bærum er meget attraktivt for tomteeiere og utbyggere. De Grønne vil hindre at arealstrategien saboteres ved planløs spredning av bymessig bebyggelse og etablering av "liksom-knutepunkter" omkring hver eneste holdeplass. Vi vil stille knallharde krav til utbyggere om menneske- og miljøvennlige løsninger. Byutvikling i Bærum skal i større grad baseres på bilfrie sentrumsområder, kortreist energi, bærekraftig materialbruk og jordvern. Det skal være lokale handels- aktivitets- og kulturtilbud, gode blandinger av ulike demografiske og sosioøkonomiske grupper og trygge møteplasser, lekeplasser og skoleveier.

Boliger for alle

Boliger er dyrt i Bærum, og vi er nær en situasjon der folk med vanlig inntekt ikke har råd til å etablere seg her. Alle som arbeider i Bærum skal kunne finne bolig i Bærum hvis de ønsker det. De Grønne vil gjøre det lettere for folk med vanlige inntekter å etablere seg på boligmarkedet i Bærum. Et kommunalt tomte- eller eiendomsutviklingsselskap, leie-til-eie-løsninger, ungdomsboliger, og andre virkemidler for å bygge billigere og gjøre flere boliger tilgjengelig, vil utnyttes for å virkeliggjøre dette. Grupper som studenter, flyktninger og eldre bør ikke alltid ha separate boliger, tvert imot bør det finnes egne boligprosjekter der man tilrettelegger for ulike livssituasjoner i samme bygg.

Folkehelse er samfunnsplanlegging.

Folkehelsekoordinatoren har i dag for lite innflytelse i kommunen. De Grønne vil oppgradere stillingen og flytte den til Planavdelingen.

Folkehelsen i Bærum er god, men de sosiale ulikhetene i helse øker. De Grønne vil ta sterkere tak i dette. De viktigste tiltakene for å sikre god helse uavhengig av økonomi er:

- Nye byggeprosjekter skal ha tilbud til folk med lav inntekt.
- Skolene skal tilby skolemat og gjennomføre stortingsvedtaket om én time fysisk aktivitet hver dag for alle integrert i skolehverdagen.
- Alle skal kunne være med i idrettslag og foreninger
- Redusert foreldrebetaling i SFO
- Sikre at arbeids- og fritidsreiser kan skje med sykkel, til fots eller kollektivt.

Flere og større kompetansemiljøer i Bærum

Universitets- og høyskolemiljøer bringer dynamikk og mangfold med seg. De vil også bidra til å skape en bedre demografisk balanse. De Grønne vil arbeide sammen med næringslivet for at et universitet eller en høyskole etablerer seg i Sandvika. Vi vil også at flere lokaler i næringsmiljøer og tomme bygg, for eksempel på Fornebu, stilles til rådighet for gründermiljøer og arbeidsfellesskap.

FNs bærekraftsmål 11: Bærekraftige byer og samfunn

Urbanisering skaper store muligheter og utfordringer- på sitt beste sørger byer for at mennesker kan leve gode liv, og utvikle seg både økonomisk og sosialt, men byer skaper også miljøproblemer.

Bærumsmål 2: Klimatiltak som kutter nok utslipp

FNs bærekraftsmål og Parisavtalens klimamål finnes fordi det er billigere, mer lønnsomt og gir mer velferd for alle å oppfylle disse målene enn å ikke oppfylle dem. De Grønne mener at en så ressurssterk og velstående kommune som Bærum, også må være en av Norges mest ambisiøse klimakommuner. Det vil styrke kompetanse og teknologi og gjøre Bærum bedre for innbyggere og næringsliv.

FNs siste klimarapport viser at hele verden må halvere klimagassutslippene fram mot 2030. Men nordmenn har høyere klimagassutslipp enn verdensgjennomsnittet, og mye høyere enn folk i f. eks. Burundi. I tillegg har norske utslipp økt siden 1990, pluss at vi tjener mye på å selge olje - altså ytterligere global oppvarming, til andre. Derfor må Norge kutte mer enn de fleste.

Utenom transport har Bærum lite virksomhet som trenger å slippe ut klimagasser. Transportsektoren er den sektoren der det er lettest å få ned utslippene mye og fort. Likevel har Bærums Høyre-flertall bare satt slappe, selvoppfyllende klimamål. I dag brukes kommunale planer og innkjøp alt for lite til å drive fram en tilstrekkelig klimavennlig utvikling.

Bærums klimamål må styrkes

Når hele verden ifølge FN må være utslippsfri innen 2050 må noen være utslippsfri lenge før 2050. Bærum bør ha høyere klimamål enn Akershus, som har vedtatt å kutte 55% av klimautslippene innen 2030. De Grønne mener Bærum både bør og kan være en av Norges mest ambisiøse klimakommuner.

De Grønne vil ha som mål at

- Bærum følger opp FN's klimarapporter og kutter 90 % klimagassutslipp innen 2030,
- Bærum skal være en netto nullutslippskommune innen 2040

Synlighet og ansvar i klimaarbeidet

For å sikre framdrift og at innbyggerne er engasjert bør Bærum følge opp mekanismene i Klimaloven som De Grønne foreslo og fikk vedtatt på Stortinget.

- Legge fram et årlig klimabudsjett tilsvarende det Akershus har.
- Kommunen må årlig offentliggjøre en framdriftsrapport for klimaarbeidet og et klimaregnskap som diskuteres i kommunestyret.
- Alle kommunens egne aktiviteter og kjøp må ha klare klimamål. Alle nye kommunalt finansierte bygg- og anleggsprosjekter skal være utslippsfrie.

Mer effektiv energibruk er lønnsomt

Bærum sløser med energi til lys og varme. De Grønne vil satse mer på smart teknologi for å redusere energiforbruket i kommunen.

- Alle nye utbygginger skal være produsere mer energi enn det selv forbruker. Regelverket må endres så intern distribusjon av egenprodusert strøm i borettslag og sameier kan fungere.
- Det skal settes skjerpede mål og lages mer konkrete planer for energieffektivisering i kommunale bygg

- Alle nye kommunale bygg skal utstyres med solstrøm og solvarme. Varmegjenvinning og bergvarme/sjø/vannvarme skal alltid vurderes.

Forurensningsfri fritid på fjorden

Våre valg i fritiden og på ferie bør ikke ødelegge miljøet. Bærums ca 5000 fritidsbåter forurenser unødvendig mye; både klimagassutslipp, bunnstoff og båtvrak. De Grønne vil at Bærum viser veien til en forurensningsfri fritidsflåte:

- Bærum kommune og alle fritidsbåthavner i Bærum skal sertifiseres etter miljøstandarden Blått flagg innen 2020
- Kommunen skal i samarbeid med Norsk Elbåtforening stimulere til overgang til el-drift i fritidsbåter. Fritidsbåtflåten må ha samme mål som kommunen forøvrig.
- Kommunen skal i samarbeid med næringslivet stimulere til mekanisk båtvaske i stedet for bruk av bunnstoff
- Kommunen skal opprette et mottakssystem der alle båteiere i Bærum kan levere utrangerte plastbåter

Tretten tiltak som vil kutte klimagassutslipp

Alle deler av kommunens planer og virksomhet må systematisk med i arbeidet for bedre klima- og energipolitikk. Tiltakene fremgår i mange kapitler i De Grønnes program.

- Samarbeidsprosjekt skole - idrett - kommune - hjem for at sykkel og gange blir den vanlige måten for barn og unge å komme seg til og fra skole og fritidsaktiviteter.
- Flytte reiser fra bil til kollektivtransport ved betydelig bedring av kollektivtilbudet internt i Bærum. Én takstzone i hele Bærum og til Oslo og lavere priser.
- Flytte reiser fra bil til gange og sykkel ved å prioritere plass til gange og sykkel i lokalt veinett, særlig rundt skoler. Lage sammenhengende sykkelveinett i hele Bærum innen 2020, og ekspressykkelveier på alle store ferdselsårer inne 2025.
- Kommunal tilrettelegging for å fremme samkjøring til jobb og på fritidsreiser.
- Sikker sykkelparkering ved alle store kollektivknutepunkt.
- Opprette parkeringsplasser for utslippsfri næringstransport
- Stimulere til utslippsfri varelevering i Bærum
- Elektrisk drift eller biogassdrift på all kollektivtransport innen 2025
- Prioritere utslippsfri anleggs- og byggevirksomhet i kommunale anbud
- Etablere Norges første kommunale elbåt-prosjekt med mål om å gjøre Bærums fritidsbåter utslippsfri
- Doble grønnsaker, frukt og fisk og halvere kjøttforbruket i kommunale kantiner
- Solenergianlegg på alle kommunale bygg innen 2025
- Støtte til solenergianlegg til elbil-lading i borettslag og boligsameier.

Null plastforsøpling innen 2020

Lokal plastforurensning er lett å stanse hvis det finnes politisk vilje. I Bærum er den største kilden til mikroplastutslipp biltrafikken. De Grønne vil gjennomføre tiltak som reduserer plastbruk og gir null plastforurensning i Bærum innen 2020.

- Bærum skal ha en transportpolitikk som reduserer mikroplastforsøplingen kraftig
- Kommunen skal ta ansvar for at all plast som brukes og avhendes i Bærum blir samlet inn til resirkulering, varmeproduksjon eller annen gjenbruk.
- Bærums kommunale virksomheter, innkjøp og prosjekter skal erstatte alle engangsartikler med miljøvennlige alternativer og all engangsemballasje med resirkulerte råvarer innen 2023.
- Kommunen skal samarbeide med næringslivet for å minimere utslipp av mikroplast

- Etablere fast støtte og motivasjonsordninger til frivillig plastrydding.
- Isi Gjenvinningsstasjon skal ta imot frivillig ryddet plastavfall kostnadsfritt.
- Kommunen skal etablere et plastprosjekt som samarbeider med innbyggere, næringslivet og frivillige om å sette mål for utfasing av kortlivet plast.

Idrett på parti med miljøet

Tunge samfunnshensyn og næringsliv kan komme i konflikt med miljøhensyn, men fritidsaktiviteter og idrett bør være på miljøets parti slik at all idrett i Bærum blir "grønn".

- Kommunen må sammen med idretten og staten sikre at ingen kunstgressbaner bruker gummigranulater etter sesongstart 2020.
- Skisporten i Bærum må drives uten dyr og forurensende fluor i skismøringen fra sesongstart 2020

Klare mål og gulrøtter til gode miljøvalg

Avfall er ressurser på feil sted. I en bærekraftig framtid er vi nødt til - og det vil være mest lønnsomt - å gjenbruke alle ressurser. Da blir vi også kvitt forurensing. De Grønne mener at Bærum blir en bedre kommune hvis vi setter dette som mål allerede nå. Bærum kan komme mye lenger i gjenbruk og en mer sirkulær økonomi med enkle tiltak:

- Bærum må sette som mål at avfallsmengden reduseres med 40 % innen 2025, og det gjenværende skal være råstoff for ny produksjon, primært lokalt
- De Grønne har fått gjennomslag for etablering av en miljøpris i Bærum. Vi vil ha flere forbilde-tiltak og etablere arenaer for spredning av gode ideer og motiverende initiativ blant Bærums befolkning.
- Innbyggere og bedrifter skal oppmuntres til mer gjenbruk og redusert avfallsmengde med differensierte renovasjonsatser og vurdering av støtte til tøybleier, kompostering mm.
- Det settes opp kasser for kildesortering av avfall på alle utfartssteder, og permanente griller på populære steder for å motvirke bruken av engangsgriller.
- Alle kommunens virksomheter skal ha kildesortering og Bærum skal kreve av Akershus/Viken at det gjennomføres på alle videregående skoler.
- Det etableres flere returpunkter for glass, metall, etc., og disse tømmes hyppigere.
- Bærum skal stimulere til mer reparasjon ved å tilrettelegge for næringsetablering og fagutdanning innen yrker som skredder, skomaker, reparasjon av elektrisk, elektronisk utstyr etc (evt samarbeid med aktører som IKEA)
- Kommunen skal prioritere resirkulerte råvarer og fornybar energi i alle innkjøp og prosjekter.

FNs bærekraftsmål 7: Ren energi for alle

Energi er den største bidragsyteren til klimaendringer, gjennom utslipp av CO2 og andre klimagasser. Løsningen er fornybar energi som vannkraft, vindkraft og solkraft. Fornybar energi er bærekraftig.

FNs bærekraftsmål 13: Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem

Forskerne i FNs klimapanel mener to graders temperaturøkning er grensen for hva naturen kan tåle. Stiger temperaturen mer enn det vil klimaendringene bli ukontrollerbare. I tillegg til å kutte i utslipp og fange og lagre CO2, må det satses langt mer på fornybar energi og annen ren energi.

Bærumsmål 3: Vern Bærums natur og reparer det vi har ødelagt

Bærum har et stort mangfold av kyst- og skogsnatur og kulturlandskap, som er en viktig grunn til at Bærum er en god kommune. Arealkrevende og dårlig planlagt utbygging ødelegger stadig mer natur og kulturlandskap og forringer livskvaliteten for folk i kommunen. Fortsetter denne utviklingen, blir framtidens Bærum en dårligere kommune å bo i. De Grønne vil verne Bærums gjenværende natur og kulturlandskap og holde videre utbygging av bolig og næring innenfor klart avgrensede områder som fortettes. Vi vil bygge opp igjen viktig natur som er forringet.

Natur der vi bor, grønne og blå bomiljøer

Bolig- og næringsområder blir vakrere og bedre å bo og jobbe i når natur blir en del av helheten. Truede og sårbare dyre- og plantearter klarer seg bedre i pøsregn, flom og tørke når naturens egne mekanismer får virke. Da vil også bygninger, veier og annen infrastruktur bli mer robuste. Dette vil De Grønne arbeide for:

- Nye utbyggingsområder og ombygginger skal planlegges helhetlig med fri natur, bekker og åpent vann, trær og stilleområder.
- Et nett av grønne korridorer og stier med rasteplasser skal forbinde alle områder i Bærum slik at folk og dyr kan ferdes i natur gjennom hele kommunen, og natur kan oppleves uten støy og forstyrrende lys.
- Tilstrekkelige leveområder og næring for Bærums plante- og dyrearter skal være del av planleggingen av kommunens bo- og næringsområder og samferdsel.

Marka må bevares og grensa er hellig

Bærumsmarka, Vestmarka og Kroksgogen er en rikdom for kommunen. Klare grenser mot marka gjør det enklere å planlegge utbygging der det skal skje. De Grønne vil bevare Marka-områdene og ikke røre Markagrensen. Marka skal kunne brukes av alle, men på naturens premisser og uten store inngrep.

Nær viktige utfartspunkter kan det tilrettelegges for at flere, særlig barn og unge, vil bruke Marka mer.

- Kommunen skal søke samarbeid med skogeiere for utprøving av mer natur- og opplevelsesvennlig plukkhogst slik Oslo kommune gjør med suksess.
- Kommunen skal arbeide for bevaring av gammelskog og sikring av truede arter.
- Vi ønsker flere tilrettelagte raste- og overnattingsplasser i Bærumsmarka for å stimulere til mer friluftsliv.
- Fjerne "pøbelarter" - skadelige fremmede arter som har spredt seg - planmessig i hele kommunen.
- Bærum bidra til gjenoppbyggingen av naturmangfold i Norge ved å verne sine egen skog.

Naturklok kommune

Kunnskap om natur gir både mer opplevelse og bedre grunnlag for beslutninger i samfunnet på alle felt. De Grønne vil bruke Bærums natur mer i både teoretisk og praktisk undervisning til å ruste barn, unge og voksne til å ta bedre vare på natur og bli bedre til å utvikle en bærekraftig framtid.

- Vi vil satse på flere naturbarnehager, flere skolehager, og bruke bærumsnaturen mer i skolenes undervisning, både i naturfag, samfunnsfag og kroppsøving.
- Øke grunnstøtten som gjør natur-, friluft- og miljøorganisasjoner i stand til å styrke sitt arbeid, noe som er svært viktig for å utvikle og spre kunnskap om naturen i lokaldemokratiet. Støtten skal minst tilbake til nivået det lå på før kommunestyrets kutt.
- Sikre driften av Lilløyplassen Naturhus, og etablere flere slike kompetanse- og formidlingssentra for natur og dyreliv.

Vern av Tanumplatået, Løkkeåsen, Engervannet, og mer naturfornyelse.

Tanumplatået er et av Norges aller rikeste og mest verdifulle kulturlandskap. De Grønne vil arbeide for at Bærum tar ansvar, stanser den bitvise ødeleggelsen av områder som nå skjer, og verner Tanumplatået i samarbeid med grunneiere under en helhetlig plan.

De Grønne vil bruke sterkere virkemidler for vern av sårbare og utsatte naturområder. Løkkeåsen og Engervannet må inkluderes i ordningen om frivillig vern, og vi vil utarbeide en samlet natur- og miljøvernplan for Bærum

De Grønne vil forsere arbeidet med å åpne og rense Bærums mange fine elver og bekker, og restaurere våtmarksområder. Vi vil lage sammenhengende blå korridorer for naturmangfold og naturopplevelse gjennom hele kommunen fra Marka til fjorden, og samtidig ruste Bærum bedre for framtidens kraftigere nedbør og hardere tørke.

Løvenskioldbanen har medført omfattende blyforurensing i området med ødeleggelse av natur og forurensing av grunnvann som resultat. De Grønne vil prioritere reparasjon av disse skadene og sikre at tilsvarende problemer ikke oppstår i tilknytning til andre skytebaner i Bærum.

Kunnskap og tilrettelegging for godt kjæledyrhold.

Det er mange kjæledyr i Bærum, spesielt hunder. Dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker.(ref dyrevelferdsloven). Det å skaffe deg et kjæledyr innebærer å ta ansvar for et annet levende vesen og krever tid, omsorg og tilstrekkelig økonomi til å gi det et godt liv. Kunnskap om kjæledyrhold er viktig. De Grønne ønsker at kommunen skal formidle slik kunnskap

Det skal være kort vei fra alle boliger til gode tur- og naturområder. Det skal være flere søppelkasser i tettbygde strøk, og flere avgrensede områder der hundene kan løpe fritt hele året.

FNs bærekraftsmål 15: Liv på land

Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold

Bærumsmål 4: Mindre ulikhet

Forskjellighet og mangfold er fint. Ulikhet som stenger folk ute fra fellesskapet er dårlig for hele samfunnet. De fleste i Bærum har det veldig bra, men dermed blir avstanden til de som har lite å rutte med ekstra vond å leve med. Det er tungt å ha dårlig råd i en av Norges rikeste kommuner. De Grønne mener at alle, særlig barn, skal sikres gode muligheter i Bærum uansett livssituasjon.

Bolig for alle livsfaser - i hele kommunen

Mange har ikke råd til å bo i kommunen vår - også folk som har vokst opp eller jobber her. De Grønne vil arbeide for at alle som jobber i Bærum skal kunne bo her og at ungdom skal kunne flytte tilbake hit selv om lommeboka er liten. De Grønne vil lage tilbud til de som sliter med å kjøpe seg inn på det åpne markedet. Flere kommunalt støttede boliger må ligge i Bærum Øst, for å motvirke dagens overvekt av kommunale boliger i Sandvika, på Gjøttum og Rykkinn. De Grønne vil:

- Prøve ut modeller i nye byggeprosjekter der leiligheter tilbys til redusert pris.
- Prøve ut modeller som "leie til eie" og legge til rette for ikke-kommersielle boligstiftelser.
- Etablere et kommunalt tomteeierselskap og flere prosjekter med ungdomsboliger etter modell fra Gullhella i Asker.

En anstendig inntekt til alle

Kommunen styrer ikke lønnspolitikken i privat næringsliv, men kan som stor oppdragsgiver påvirke sine leverandører ved å kreve at selskaper den kjøper tjenester av skal tilby anstendig lønn og arbeidsvilkår til ansatte, og å tilby lærlingplasser. Lokalt næringsliv kan oppfordres til å gjøre det lettere for ungdom å få småjobber. De Grønne vil

- Øke støtten til Fontenehuset, "Ung i jobb" og ha lærlingplasser på alle kommunens byggeplasser.
- Prioritere å kjøpe tjenester fra Arba og andre bedrifter som bruker arbeidstakere med redusert arbeidskapasitet.
- Øke sosialhjelpsnormen til SIFOs minstenorm og sørge for at startlån gir reell mulighet til kjøp av bolig i Bærum.

Rimelige fritidsaktiviteter for barn og unge

Det er ekstra viktig at barn ikke faller utenfor fordi foreldrene har dårlig råd. Kulturaktiviteter, breddeidretter som fotball, langrenn osv må ikke bli ekskluderende eliteaktiviteter som lavinntektsfamilier ikke har råd til å delta i. De Grønne vil arbeide for at kommunen sammen med idretten og andre organisasjoner utvikler et bredt tilbud som er lavt nok priset til at alle kan delta. De Grønne vil heve inntektsgrensen for foreldrebetaling i SFO og gi gratis kjernetid i barnehage til familier med under kr 650 000 i samlet inntekt.

FNs bærekraftsmål 1: Utrydde alle former for fattigdom i hele verden

For å bekjempe fattigdom må den økonomiske veksten være inkluderende og fordeles jevnere blant land og befolkning. Den må skape bærekraftige jobber, og gi like muligheter til alle.

Bærumsmål 5: Et helsefremmende samfunn

De Grønne vil skape forutsetninger for god helse, ikke bare reparere etter at skaden har skjedd. Bedre helse skapes gjennom helhetlig tenking om inkluderende samfunn, klok samferdsel, sunn mat, mindre forurensing og miljøgifter, lavere forbrukspress, osv. Vi vil ha et helsevesen som tenker helhet fra forebygging til spesialisthelsetjeneste, fra fødsel til død, med livskvalitet som rettesnor. Vi vil gi liv til dagene, mer enn bare å legge dager til livet.

Hovedutfordringer innenfor helsesektoren i Bærum er knyttet til store forskjeller mellom fattig og rik, ensomhet og utenforskap, forbrukspress og prestasjonspress, rus, usikkerhet omkring både primær- og spesialisthelsetjeneste (Bærum Sykehus), og støy- og støvforurensing og trafikkrisiko i en bilfokusert kommune.

De Grønne vil knytte folkehelsearbeidet tettere til samfunnsplanleggingen. Vi vil satse sterkere på å motvirke ensomhet og utenforskap og på tilrettelegging for psykisk trygghet. Vi vil forsterke innsatsen for å motvirke rusavhengighet samtidig som de rusavhengige skal møte et godt og lett tilgjengelig behandlingsapparat. Vi vil styrke helsesykepleier-apparatet og sikre et større antall mannlige helsesykepleiere. De Grønne vil satse mye mer på støyskjerming og veivasking.

Motvirke utenforskap og stress

Tempoet er høyt i bærumssamfunnet, og presset på den enkelte blir ofte for stort. Psykiske helseplager hos ungdom er et stort og økende problem. De Grønne vil satse mer på forebyggende virksomhet på alle plan. Vi vil forsterke og følge opp handlingsplanen mot mobbing, skape flere gode ikke-kommersielle møteplasser, senke terskelen for deltagelse i idrett, friluftsliv og kulturtilbud, og skape flere inkluderende nettverk både for nye bæringer og dem som har bodd her lenge.

De Grønne vil arbeide for mindre kroppspress, forbrukspress og statusjag gjennom holdningskampanjer. Vi vil også omfordele handelen fra "handelsmaskiner" som Sandvika Storsenter til lokalmiljøer med allsidige møteplasser og aktivitetstilbud.

Medmenneskelighet, forebygging og frivillighet

Bærum har en stor styrke av frivillige som skaper mange verdier og er en viktig del av frivilligheten i kommunen. Vi skal sikre midler til alle organisasjoner som jobber med helseforebyggende og helsefremmende tiltak for alle aldersgrupper.

Bærum trenger flere lavterskeltilbud til unge. Fritidsklubber kan bidra til mindre ensomhet, aktivisering også utenfor lokalene, samt samvær og sosialisering. Vi vil derfor prioritere tidlig etablering av fritidsklubber og andre møteplasser for sosialt samvær på Fornebu og i andre utbyggingsområder. De Grønne vil at kommunen bruker de sterke, unge stemmene blant påvirkere og bloggerne som ressurser og fagkompetanse.

Mental helse

“Psykisk trygghet trumfer alt”. Psykisk trygghet og øvelse i å mestre både medgang og motgang er kanskje den viktigste forutsetningen for livskvalitet, og det viktigste vernet mot utenforskap, kriminalitet og rus. De Grønne vil derfor sette psykisk trygghet som et mål i seg selv for samfunnsutviklingen. Det handler om å utvikle kultur for å forstå følelser og motvirke utrygghet for å feile eller bli ledd av. Det handler om målrettet arbeid og gjennomtenkte tiltak allerede for de minste barna og må gjennomstrømme alle deler av samfunnet, fra skole, via arbeidslivet til eldreomsorgen. Behandlingsapparatet må våge å gå nye veier, med mindre vekt på medisiner og mer vekt på bedringsprosesser og medisinfrie behandlingsmetoder.

For dem som sliter psykisk vil De Grønne blant annet:

- Styrke det psykiske helsevernet med flere akutt plasser og lavere terskel for innlegging og behandling, blant annet ved å utvide ordningene for ambulans akutteam og brukerstyrt plass.
- Støtte opp om samarbeid mellom kommunene og frivillige organisasjoner som har fokus på psykisk helse, og bidra til at det utvikles bedre aktivitetstilbud eller møteplasser for personer med psykiske problemer.
- Oppmuntre til fleksible arbeidslivsordninger, som gjør det lettere for folk som sliter å arbeide deltid når formen tillater det.
- Øke grunnbemanningen i helse og omsorgssektoren, styrke helsestasjonene og gjennomføre flere hjemmebesøk hos småbarnsfamilier som trenger det.

Rus og sosiale spørsmål

Miljøpartiet de Grønne ser med bekymring på den omfattende rusbruken i kommunen. Vi vil skape et samfunn hvor rusrelatert skade og lidelse begrenses. En restriktiv, men human ruspolitikk skal forebygge og tilrettelegge for at enkeltindivider skal få så verdige liv som mulig, uavhengig av rus og behandlingssituasjon. Vi vil også styrke den forebyggende innsatsen rettet mot ungdom, og styrke tilbud for småbarnsfamilier i en utsatt livssituasjon, eksempelvis Barnas Stasjon, og gi pårørende hjelp og støtte.

Rusomsorg

De Grønne mener rusmisbruk først og fremst skal behandles som et helseproblem. Rusmisbrukere skal tilbys omsorg og helsehjelp, uavhengig av hvilket rusmiddel de bruker. De som ønsker behandling skal få mulighet til dette raskt. Vi vil redusere egenandelen for rehabiliteringstilbud, slik som Exit-programmet i Oslo. LAR-systemet bør være lettere tilgjengelig for de som ønsker det. Leger må få bruke sitt faglige skjønn til å medisinere og substitusjonsbehandle. De Grønne vil etablere et større tilbud av behandlingsplasser for rusavvenning i Bærum. Vi vil bygge ut ettervernet i samarbeid med frivillige organisasjoner slik at tilbakefallene reduseres.

De Grønne vil bl.a:

- Opprette en permanent tilstedeværelse i Sandvika sentrum, Fornebu og andre steder, i form av et lavterskel helsetilbud.
- Øke tilstedeværelsen av barnevernet for å ta hånd om mindreårige i rusmiljøet.
- Styrke skolehelsetjenesten og helsestasjonene som et lavterskeltilbud der ungdom trygt kan gå for å snakke om rusproblemer
- Øke praktisk og økonomisk støtte til Natteravnene.
- Styrke skjenkekontoret, øke antallet kontroller, og gjøre det lettere å miste bevilling.

- Fokuserer politiets innsats mot etterforskning av vold og vinningsforbrytelser i narkotikamiljøet, og å forhindre rekruttering av unge til rusmiljøer.
- Øke kunnskapsformidlingen om rusproblematikk til ungdom og foreldre.

Trygg og trivelig alderdom

De Grønne vil gjøre de hjemmebaserte omsorgstjenestene mer menneskelige og fokusert på brukernes behov. Brukerne bør stå friere til å velge når og til hvilke oppgaver de skal få hjelp. Det skal også være mulig å kjøpe tilleggstjenester fra hjemmehjelpsapparatet. Brukerne skal oppleve et sammenhengende pleietilbud og ha faste team for hver bruker. Vi vil gi utvidet språkopplæring ved behov for hjemmehjelpere og hjemmesykepleiere.

Vi vil bygge flere omsorgsboliger med helseteknologi for å trygge og hjelpe beboerne. Vi vil at nye boliger blir samlokalisert med andre boformer og brukergrupper, som studenter.

De Grønne vil sikre at beboere på sykehjem og andre institusjoner får tilrettelagt oppholdet ut fra egne fysiske og psykiske behov og forutsetninger.

De Grønne vil styrke dagtilbudet til eldre ved å:

- Styrke eldresentrene med fast ansatte til driftsoppgaver som økonomistyring og kantinedrift slik at den frivillige innsatsen kan konsentreres om sosiale oppgaver.
- Opprettholde "Den kulturelle spaserstokken" og etablere "En støttende hånd" for dem som trenger det for å komme ut i naturen, byen eller til kulturtilbud.
- Gi alle eldre muligheten til å beherske og bruke moderne teknologiske løsninger.
- Styrke samarbeidet mellom eldresentre og skolen slik at unge og eldre kan utveksle kunnskap og synspunkter og bidra til hverandres trivsel og personlige utvikling.

Effektiv primærhelsetjeneste.

De Grønne vil beholde og styrke Bærum sykehus som primærsykehus for kommunens innbyggere. De lokale og regionale funksjonene sykehuset har må beholdes. Sykehuset bør i tillegg få områdefunksjon for barne- og ungdomspsykiatri, og lokal avdeling for behandlingshjelpemidler.

De Grønne vil styrke allmennlegetjenesten og sikre bedre samspill med pleie- og omsorgstjenestene for å dempe presset mot sykehusene, spesielt fra pasienter med kroniske lidelser (psykisk helse, rus, hjertesvikt, diabetes, kols, etc)

De Grønne vil gjennomføre et prøveprosjekt med et begrenset antall kommunalt ansatte fastleger for å styrke primærhelsetjenesten og frigjøre kapasitet i spesialistfunksjonene.

FNs bærekraftsmål 3: Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder

At alle kan leve friske og sunne liv er en forutsetning for å oppnå bærekraftig utvikling. Det er gjort store framskritt i arbeidet med å øke forventet levealder, og minske mødre- og barnedødelighet i verden.

Bærumsmål 6: Ren fjord og levende bekker

Felles fjord, felles forvaltning

Bærum deler Oslofjorden med mange kommuner og interesser. De Grønne i alle Oslofjord-kommuner jobber for en felles verneplan for Oslofjorden for å samordne mangfoldet av interesser og aktører, og for å bevare verdiene i fjorden for alle. De Grønne vil også sikre at alle barn i kystkommunen Bærum lærer å svømme.

De Grønne vil gjøre Bærum til en foregangskommune i kystforvaltning som bevarer og gjenskaper en ren vakker fjord med rik natur, lite støy og null utslipp. Det politiske flertallet i Bærum har lenge tillatt at stadig mer natur, fellesareal og stillhet ødelegges. Med enda flere inngrep og enda flere, større og raskere båter får alle det dårligere. Bærums skjærgård skal være for alle, men kapasiteten er sprengt og det blir bare verre for alle hvis alle skal ha hver sin. De Grønne vil si stopp til mer mudring, fylling, sprenging, forurensningsutslipp og bygging av brygger og båthavner i Bærumsskjærgården.

Plastfri fjord, plastfritt Bærum

De Grønne vil arbeide for at Bærum kommune erstatter alle engangsartikler og all engangsemballasje med miljøvennlige alternativer innen 2023. Vi jobber for det samme i alle Oslofjordkommuner. Med en parallell innsats overfor næringsliv, skipstrafikk, ferger, privatbåter og publikum skal det ikke finnes plast på strender i Bærum etter 2020.

Årlig forsvinner 3000 tonn gummigranulat fra norske kunstgressbaner. Mye forsvinner også fra Bærums baner, og mye havner i sjøen og blir farlig plastforurensing. I Bærum har klubber som Haslum allerede gått foran og funnet bedre løsninger. Ingen ønsker at vår største idrett, fotball, skal bidra til farlig forurensing. Alle Bærums kunstgressbaner skal være fri for plastgranulater ved sesongstart 2020.

Stor skips- og fergetrafikk i indre Oslofjord gir mye forurensing og klimaskadelige utslipp. De Grønne vil elektrifisere fergetrafikken inklusive en båtrute fra Fornebu til Oslo straks. Vi samarbeider med De Grønne i Oslo og andre steder om at alle skip skal ha landstrøm i havn innen 2020, og at alle ferger og skip skal gå elektrisk innenfor Drøbak innen 2025.

Fortsett elbil-suksessen blant fritidsbåtene

I Bærum er det anslagsvis 5 000 fritidsbåter. Mange av dem er drevet av fossilt brensel, men de aller fleste ligger også i godt organiserte båthavner med tilgang til strøm. Elektriske lystbåter er nå tilgjengelig i markedet, og De Grønne vil gjøre Bærum til et pilotområde for etablering av infrastruktur for at slike båter skal få større utbredelse. MDG vil teste utleie av kajaker og småbåter tilsvarende ordningene for leiesykler.

Nye jobber skapes av utslippsfrie fritidsbåter og mottak for plastvrak

Bunnstoff fra Bærums flere tusen store flåte av fritidsbåter forurenses mye. Gründere i Bærum utvikler nå vaskemaskiner for båtskrog som kan løse problemet.

De Grønne vil sette som mål at Bærums småbåtflåte er bunnstoff-fri innen 2025. De Grønne vil også sammen med kommunens næringsliv gjøre Bærum til pådriver for mottak

og resirkulering av utrangerte plastbåter. Alle utrangerte plastbåter fra Bærum skal gå til resirkulering innen 2022.

Bærum er best uten vannskuter. De Grønne sier nei takk til vannskuter i Bærum.

Elver og bekker - mangfold, trivsel og klimavern

Elver og bekker er noe av det vakreste i natur og kulturlandskap. Dessuten er de vårt beste og billigste vern mot flom og andre skader. Bærum har mange elver og bekker, men mye er lagt i rør, bygd ned og skadet. De Grønne vil gi elver og bekker tilbake til kommunen vår. Bærumsfolk skal kunne nyte skjønnheten, stillhet, blomster og dyreliv der vannet sildrer.

De Grønne vil gjennomføre planene for gjenåpning av elver og bekker og prioritere bevaring og istandsetting av Bærums vassdrag med vakre turveier, raste- og badeplasser langs vassdragene fra fjorden til marka. Skadelige og fremmede planter skal fjernes. Vi vil ha sammenhengende turstier langs Isielva, Sandvikselva, Lomma, Øverlandselva og Lysakerelva, Stabekken, Bekkestubekken og Østernbekken, og langs Glitredammen. Vi vil beskytte og gjenopprette vandre- og gytemuligheter for ørret, laks og andre ferskvannsarter som hører hjemme i Bærum. De Grønne vil håndheve reglene for bevaring av elver, bekker og kantvegetasjon konsekvent, og hindre bit-for-bit nedbygging.

Naturens metoder reduserer konsekvensene av klimaendringene

Klimaendringene gir mer av all slags vær, men først og fremst mer regn og flom. Bærum må bygges om for å beskytte folk og næringsliv mot kostbare skader. De Grønne vil bruke naturens metoder fordi de er best og billigst: Vi vil gjenåpne elver og bekker, bevare våtmarker og myrer og sumpskog i kulturlandskapet og i marka. I bebyggelse og byer vil De Grønne ha mer grøntområder, krav om mange grønne tak, bygge renner og smådammer som tar imot og demper flom, og dessuten gjør nærmiljøet mye mer trivelig.

I tillegg må kommunens beredskap mot ekstremvær og klimaendringer styrkes ved andre tiltak. Gjennom konkrete og lokalt tilpassede krav til både private utbyggere og prosjekter i kommunal regi vil befolkningen spares for store ødeleggelser og kostnader ved ekstremvær.

FNs bærekraftsmål 6: Rent vann og gode sanitærforhold

Alle må ha tilgang til rent vann hvis vi skal oppnå bærekraftig utvikling. Det finnes nok ferskvann på planeten, men dårlig økonomi og manglende infrastruktur står ofte i veien.

FNs bærekraftsmål 14: Liv under vann

Det er verdenshavene – deres temperatur, kjemi, strømninger og liv – som driver de globale systemene som gjør det mulig for mennesker å leve på jorda.

Bærumsmål 7: Folk først i trafikken

Bærum er Norges mest bilbaserte kommune fordi det politiske flertallet har nedprioritert kollektivtransport, sykkel og gange. Dette gjør transportsystemet i Bærum spesielt dårlig for innbyggerne, og fremstår som ineffektivt og lite miljø- og klimavennlig. Den store bilbruken gjør også gjennomsnittsbæringen til en storprodusent av mikroplastforurensning til fjorden. Samtidig er Bærum en liten og tett befolket kommune som ligger spesielt godt til rette for klimaklok forflytning. De Grønne vil ha en kraftig omlegging av prioriteringene i samferdselspolitikken. Bærum må bli ledende innenfor systematisk satsing på kollektive løsninger og tilrettelegging for sykkel og gange. Det bidrar til trivsel, folkehelse og bærekraftig utvikling. Da blir det også bedre plass til bilen når man må kjøre.

Andelen kollektivreiser i Bærum er uforholdsmessig lavt. De Grønnes mål er at mer enn 50% av alle reiser internt i Bærum, og inn og ut av kommunen skal skje med kollektiv, sykkel og gange innen 2030.

Ren luft og trygge skoleveier

Bærum kommune skal garantere en trygg skolevei for alle barn. De Grønne vil forsere arbeidet for trygg og trafiksikker skolevei ved å etablere bilfrie soner rundt alle skolene der det er mulig, eller meget lav fartsgrense i skoletiden. De Grønne har en nullvisjon for utslipp og skader i trafikken. Vi vil prioritere vasking av veier der veistøv forurensrer skoleveier og andre områder der barn oppholder seg.

De Grønne vil avslutte salting av veier i Bærum, og heller forbedre brøyting og strøing ved behov, også av fortau og sykkelveier.

Sykling er sunt når det er trygt

Bærum kommune har vedtatt en sykkelstrategi som er for lite ambisiøs og utydelig på gjennomføring. De Grønne vil skru opp tempoet i sykkelveiutbyggingen og få raske sykler bort fra fortauene. Vi vil prioritere arbeidssykelruter og sykling til skoler. Vårt mål er at sykkelandelen av personforflytningen i Bærum skal økes fra 3% til 20% (10% om vinteren) innen 2025, og at ingen skal avskrekkes fra sykling i frykt for skader eller tyveri. Vi har vist både i Oslo og Drammen at De Grønne er Norges mest effektive syklist-parti, og vil hente inspirasjon fra Danmark og Nederland for å finne gode løsninger på alt fra ekspressykelveier til hverdags- og fritidsforflytning med sykkel.

Vi vil blant annet prioritere disse tiltakene:

- Rask utbygging av et sammenhengende sykkelveinett
- Ta veiareal fra bilister og gi det til syklistere i form av malte sykkelfelt
- Bygge og vedlikeholde arbeidssykelruter som motiverer flere til vintersykling
- Trygge parkeringshus for sykkel på alle store kollektivknutepunkter
- Flere sykkelstativ og innelåst sykkelparkering over hele kommunen
- Støtteordning for sykkelparkering i borettslag og sameier.
- Gjøre det gratis å ha med sykkel på kollektivtransporten utenom rushtiden.
- Etablere leieordning for elsykler hvor man betaler for faktisk bruk

- Arbeide for at kommunen og andre store arbeidsgivere gir ansatte støtte til kjøp av elsykkel og sykkel til jobbreise
- Gjennomføre sykkelvettkampanjer for å redusere konfliktene mellom syklist, gående og bilister.

Bærum - en ledende fotgjengerkommune

De Grønne mener at all forflytning under 1 km bør foretas med gange eller sykkel, og at antall tilbakelagte kilometer til fots bør øke med 40% innen 2025. Å gå er bra for folkehelse og miljøet. Samtidig har fotgjengere ofte blitt glemt eller avspist med smale fortau og lite plass i utviklingen av kommunen. Derfor vil vi etablere et eget gå-prosjekt som skal jobbe med å forbedre forholdene for fotgjengere, blant annet ved å etablere trygge fortau, åpne flere snarveier og prioritere fotgjengere i overganger og kryss.

De Grønne mener Bærum må implementere en "Gå-strategi" og definere en kommunal standard for gange som skal ligge til grunn i all planlegging og utbygging. Fotgjengere skal prioriteres foran andre trafikantgrupper, både sommer og vinter, og de mest brukte fotgjengertraseene må brøytes kontinuerlig. Vinterstenging av sentrale trappeløp i Sandvika må opphøre.

Bedre og billigere kollektivtransport med tilstrekkelig kapasitet

Andelen som bruker kollektivtransport i Bærum har stagnert og tilbudet må gjøres mye mer attraktivt. De Grønne har lenge arbeidet for bedre tverrforbindelser i kollektivnettet i Bærum. Vi har foreslått T-banering(er) og et tettmasket nett av ruter med mindre og mer hensiktsmessige busser. Den politiske støtten øker, og De Grønne mener det er mulig å konkretisere planene nå.

De Grønne vil prioritere bl.a. disse tiltakene:

- Etablere bedre tverrforbindelse i kollektivnettet i Bærum i form av T-baneringer og et nettverk av ruter med mindre og mer hensiktsmessige busser.
- Forlengelse av T-banenettet til Rykkinn og Skui, og til Lommedalen hvis det kan gjennomføres med akseptable konsekvenser for naturen.
- Søke nye løsninger for å sikre kollektivtrafikken prioritet også på biltette veier, f.eks. tidsstyrt enveiskjøring på trange og trafikkerte veier i rushtiden; f.eks Vollsveien.
- Rask framdrift i bygging av Forneubanen. Start bygging i Bærum umiddelbart.
- Ha tilbake fergeruten til Fornebu, og vi krever elektrisk fergetrafikk i Oslofjorden.
- Redusere kollektivprisene og legge hele kommunen inn i takstzone 1.
- Fortsette å senke prisen for ungdom.
- Utvide ordningen med minibusstilbud for eldre.
- Ha flere prøveprosjekt med buss-til-trening tilbud for barn og ungdom.
- Gjøre enkeltreiser med kollektivtrafikk billigere.
- Tenke fritt med hensyn til organisering og eierskap til kollektive transportløsninger.
- Ha hyppige avganger til de mest populære utfartsstedene i helger og ferier.
- Etablere flere kollektive løsninger for friluftsliv på fjorden, bl.a. ved hyppigere fergeavganger til flere øyer.

De Grønne vil øke kapasiteten på innfartsparkeringene slik at det skal være forutsigbart at du får plass når du trenger det. Innfartsparkeringer skal primært etableres under bakken for å beslaglegge minst mulig areal.

Smart bruk av veier.

De Grønne mener det sløses alt for mye med veiareal til gale formål i Bærum. Vi vil rydde opp i dette. Bysentra skal som hovedregel være forbeholdt gående og syklist, med unntak for nødvendig vare- og nyttetransport. Tettbygde boligstrøk skal være for beboere og gjester med godt tilrettelagte parkeringsplasser i ytterkanten.

De Grønne mener det er helt unødvendig å øse så mange milliarder ut på de store veiprosjektene på E18 og E16, og å belaste bærumsfolk med de skyhøye bompengene som er en konsekvens av dette. Gjennomfartsveiene i Bærum er store nok. Smartere bruk av veiarealet og utbedring og trafikkstyring av på- og avkjøringene øker kapasiteten. Bedre støyskjerming, lavere fart og mer vasking løser mange av nærmiljøproblemene.

Bildeling – fra eie til leie

Bildeling er i rask vekst fordi det gir folk adgang til å bruke bil når de faktisk trenger det, mens de slipper ulempene og kostnadene med privat bileierskap. Det reduserer også det totale antall biler på veien. De Grønne vil etablere flere dedikerte parkeringsplasser for bildelingskjøretøy og integrere bildelingskonsepter i arealstrategien.

Fremtiden er elektrisk

De Grønne mener at Bærum skal ha en fossilfri kommunal kjøretøypark innen 2022. De Grønne vil utvide støtten til etablering av ladepunkter for elbiler i boligsameier og borettslag, og arbeide for å finne løsninger for de som er avhengig av gatelading av elbiler ved hjemmet.

Elbiler tar like stor plass som fossilbiler og skaper like mye svevestøv fra veislitasje. I Bærum er allerede elbil-tettheten stor. De Grønne mener tiden er moden for gradvis å behandle elbiler som alle andre biler, f.eks. ved at de også må betale for parkering på offentlige parkeringsplasser.

FNs bærekraftsmål 11: Bærekraftige byer og samfunn

Sørge for at alle har tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger, grunnleggende tjenester og trygge, lett tilgjengelige og bærekraftige transportsystemer til en overkommelig pris.

FNs bærekraftsmål 9: Innovasjon og infrastruktur

Infrastruktur er den underliggende strukturen som må være på plass for at et samfunn skal fungere. Teknologi og innovasjon kan bidra til å løse miljømessige utfordringer som følger utbyggingen av infrastruktur.

Bærumsmål 8: Forbruk og produksjon må bli bærekraftig

Vårt forbruksmønster skaper miljøproblemer som både dagens mennesker og natur, og våre etterkommere, må betale dyrt for. Bærekraftig forbruk og produksjon handler om å gjøre mer ut av mindre ressurser, og sikre at alle ledd i produksjon og forbruk skjer bærekraftig. Ved å legge bærekraft til grunn i alle sin aktiviteter kan Bærum kommune redusere miljøfotavtrykket kraftig, og bli et eksempel for næringsliv og innbyggere.

Deling, reparasjon og gjenbruk er sosialt, hyggelig og bærekraftig

Bærum har gode ordninger for gjenbruk bl.a. gjennom loppemarkeder, nettjenester og Isi Gjenbruksstasjon. Det kan gjøres mye mer. En kommune med mye deling, reparasjoner og gjenbruk er mer bærekraftig, skaper jobber og er et samfunn som inkluderer flere. De Grønne vil at Bærum skal:

- På sikt skal alt avfall gå tilbake til resirkulering og ny produksjon
- Innføre etappemål i neste fireårsperiode for å øke gjenbruk og deling
- Framskynde målet om 30% reduksjon av total avfallsmengde fra 2030 til 2025.
- Redusere kommunens bruk av engangsemballasje med 50% innen 2021 og stanse bruk av engangskopper, bestikk og lignende innen 2020.
- Sikre at alle kommunale virksomheter og videregående skoler har kildesortering
- La husholdninger levere sortert avfall til gjenbruk gratis på Isi og innføre en ordning med 3 gratis hentinger av avfall hjemme pr år.
- Prøve ut differensiert renovasjonsavgift som belønner de som skaper lite avfall
- Etterspørre tjenester innen reparasjon, deling og gjenbruk
- Øke fagutdanning i "reparasjonsyrker", og skape flere reparasjonsverksteder.

Kommunen skal bruke sin innkjøpsmakt og lokale ressurser

Bærum kommune kjøper årlig varer og tjenester for flere milliarder kroner og er en av Norges største virksomheter. De Grønne mener kommunen må bruke denne innkjøpsmakten til å fremme bærekraft ved blant annet å:

- Bruke innkjøp av varer og tjenester planmessig som virkemiddel til å nå miljømål
- Stille konkrete krav i alle innkjøp, til miljøstandard, klimagassutslipp, annen forurensing, gjenbruk, etikk, arbeids- og lønnsvilkår, integrering osv.
- Kommunen skal vekte bærekraft 60% ved anbud.
- Prioritere miljøkvalitet, innovasjon og grønne løsninger i kontrakter foran ensidig prisfokus, slik at næringslivet oppmuntres til å utvikle grønnere løsninger.
- Bruke egen planmessige prioritering av bærekraft som grunnlag for å mobilisere hele befolkningen til å velge mer bærekraftige løsninger i hverdagen.
- Bidra til å bygge et marked for lokalt produsert biogass
- Kreve bærekraft i produktets livssyklus i kommunale selskap.

Bærumsmål 9: Miljøvennlig mat - ta vare på jorda og bøndene

De Grønne vil ha en tydelig matpolitikk i Bærum som fremmer bevissthet om sunn mat, om ressurser og om bærekraftig produksjon.

Bruk matjorda til matproduksjon

Den rike matjorda i Bærum er under konstant press, og blir borte bit for bit under asfalt og betong. De Grønne vil verne all dyrkbar mark i Bærum. Vi vil at matjorda brukes til matproduksjon og vil revitalisere brakkmark. Kommunen skal stimulere til ny matproduksjon i parsell- og skolehager, kjøkkenhager, kolonihager, andelslandbruk og andre dyrkingsformer. Kommunen skal prioritere innkjøp av lokalprodusert mat.

Alle barneskoler og ungdomsskoler i Bærum skal ha tilgang på skole- eller parsellhager.

Nye prosjekter i byer og tettbygde strøk vurderes i henhold til "Urban farming"-prinsippet, som blant annet innebærer håndtering av større mengder overvann, stimulering av insektsfloraen, stimulering av dyrking til eget og felles bruk i og rundt bygget og utnytting av rensset regnvann til vanning og toalettbruk.

Foregangskommune for andelslandbruk

De Grønne vil sette av flere arealer til nye andelslandbruk og sette av penger som kan gi andelslag støtte til ledelse, administrasjon og drift. Andelslag som får kommunal støtte skal forplikte seg til å inkludere barn og ungdom i matproduksjonen. Eventuell overskuddsproduksjon fra andelslandbrukene skal kunne selges på egnet utsalgssted sammen med annen lokalt produsert mat..

Satse mer på plantebasert kosthold.

Animalsk matproduksjon er en stor belastning på naturen og miljøet og årsak til mange utbredte livsstilssykdommer. Derfor vil De Grønne at det alltid skal finnes kjøttfrie alternativ i offentlige kantiner og være en vegetardag og to dager med fisk.

De Grønne vil ha mer ernæringskompetanse inn i barnehager, sykehjem og bemannede boliger. Vi ønsker mest mulig plantebasert basiskost i kommunale institusjoner. Kommunens arbeidsplasser skal alltid ha et fullverdig vegansk alternativ.

Mat til glede, ikke til spille

De Grønne vil, sammen med Bærumsfolk og næringsliv, institusjoner og frivillighet, ildsjeler og gründere, motivere til felles innsats for å redusere matsvinn i kommunen vår og enes om forpliktende tiltak og løsninger.

FNs bærekraftsmål 2: Utrydde sult, oppnå matsikkerhet og bedre ernæring, og fremme bærekraftig landbruk

Det er på tide å tenke nytt om måten vi dyrker, fordeler og bruker maten vår. Hvis vi gjør det på riktig måte, kan jordbruk, skog og fisk sørge for næringsrik mat til alle, og samtidig være en viktig inntektskilde for mange.

Bærumsmål 10: Oppvekst og utdanning for en grønn verden

Om bare 30 år må Norge være et bærekraftig samfunn med sirkulær økonomi, uten artsutryddelse og forurensing. Det blir et annerledes samfunn. Dette samfunnet skal barna i dagens barnehage og skole drive. De Grønne vil at barnehager og skoler gir barn og unge pågangsmot, nysgjerrighet, trygghet og kompetanse til å drive et bærekraftig Norge.

Barnehage for alle, der barna bor

Barn skal ha barnehage i eget nærmiljø og bli kjent med folk og omgivelser i eget nabolag. Søskene skal få være i samme barnehage. Barnehager skal gi tid og rom for lek, oppfinnsomhet, skrubbsår og integrering mellom barn med ulike bakgrunn. De Grønne vil ha gratis kjernetid i barnehagen, og løpende opptak etter fylte ett år. Vi vil beholde kontantstøtten for barn mellom 1 og 2 år. Barnehagene skal ha nok fagpersonell til å sikre kvalitet for alle og ivareta barn med spesielle behov. Vi vil ha mindre dokumentasjon og kartlegging. Alle barnehager i Bærum skal være Grønt Flagg-sertifisert. Bærum bør få minst en kommunal naturbarnehage.

Læring gjennom lek.

6-årsreformen er blitt et nytt første skoleår, men mange 5 - 6 -åringene er ikke klare for tradisjonell læring. De Grønne vil at barna skal få være barn også i første skoleår, med det meste av læringen gjennom lek. Foreldre som ikke synes barna er modne nok skal kunne utsette skolestart i samråd med barnehage og skole.

Offentlige midler skal tjene barna

Barnehage og skole er det offentliges ansvar. De Grønne sier ja til private barnehagetilbud, som er viktige tillegg til kommunale tilbud. Vi sier ja til ikke-kommersielle skoler med alternativ pedagogikk eller livssynsprofil. Kommunen skal stille meget strenge krav til private tilbud om faglig og pedagogisk standard og arbeids-, lønnsforhold og miljøstandard. Vi vil prioritere ideelle eiere og småskala drift som supplement til det kommunale tilbudet. De Grønne vil sikre at offentlige midler til private barnehager, skoler og helsetilbud fullt ut går til gode tjenester for barn, elever og innbyggerne, og ikke til profitt til fjerne eiere.

Grønnere skole

Kunnskap om bærekraft, muligheter og utfordringer må gjennomsyre Bærumsskolen, både i undervisning og praksis. De Grønne vil legge til rette for at alle skoler bruker nærmiljøet, marka og fjorden i undervisningen. Undervisningstilbudet på Lilløyplassen styrkes og spres til flere steder. Alle i barneskolen skal lære å svømme. Alle Bærumsskoler skal ha tilgang til skole- eller parsellhager og bruke dem i undervisningen. Vi vil ha varme skolemåltider med vekt på vegetarmat og kortreist mat.

Lærerne tilbake til undervisningen

Målstyring og kortsiktig effektivisering i grunnskolen har tatt for mye tid, kreativitet og fellesskap fra undervisningen og tynger lærerne med byråkrati. De Grønne vil rekruttere kompetente lærere i henhold til vedtatte normer, øke samlet antall voksne i Bærumsskolen og

fordele dem mellom skoler slik at administrative oppgaver ivaretas av andre enn lærerne, og samlet kapasitet til undervisning øker i alle skoler. Vi vil tilføre skolene fagfolk som kan møte elever med spesielle behov. Flere vaktmestere er bra for både skolebygg og barn. Flere "frittgående voksne" i skolemiljøene er konfliktdependende og spesielt verdifullt for barn i sårbare livssituasjoner.

Balanse mellom skole og fritid

De Grønne vil ikke utvide skoledagen ytterligere. Vi er mot heldagsskolen. Vi vil ha leksefri skole mellom 1. og 4. klasse og prøve ut leksefri i utvalgte ungdomsskoler. Elever i grunnskolen skal ha mulighet til inntil 10 dagers permisjon etter søknad. Alle elever med behov skal få leksehjelp gjennom hele grunnskolen og ungdomsskolen.

Tilpasset opplæring

De Grønne vil fremme en skole som stimulerer alle elever til læring, både de som blir gode med tradisjonell teoretisk undervisning, de som lærer bedre gjennom praktisk og estetisk tilnærming, og de som trenger særlig tilrettelegging. Vi vil prøve ut ekstra støtte før skolestart til barn med svak språkutvikling. Lærerkapasiteten i lesing og praktiske valgfag fra 5. klasse og den spesialpedagogiske kapasiteten skal styrkes, og flere assistenter med pedagogisk kompetanse tilføres. De Grønne ønsker å styrke skolebibliotekenes viktige funksjon som et pedagogisk verktøy og en prestasjonsfri sone.

Samlet innsats for å skape trygge mennesker

Psykisk trygghet og mestring av både medgang og motgang er en viktig forutsetningen for livskvalitet, og et vern mot utenforskap, kriminalitet og rus. Livsmestring må læres både hjemme, ute og i skolen. De Grønne vil bidra til tryggere rammer for de unge gjennom å gjøre livsmestring til et gjennomgående tema i skolen og styrke samarbeidet mellom hjem, skole, skolehelsetjeneste, politi, BUP, barnevern og andre aktører. Vi vil ta barn på alvor i alle sammenhenger og bruke barn som rådgivere ved forbedring av kommunale prosesser og rutiner for håndtering av barn i krevende livssituasjoner. Seksualundervisning og forståelse av kjønnsroller og seksuell grensesetting skal prioriteres. De Grønne vil styrke skolehelsetjenestens og lærernes kunnskap om psykisk helse og LHBTQ+-saker, og gi innsats mot mobbing høyeste prioritet.

Forebygge frafall

MDG vil åpne for opptil 5 års videregående utdanning for alle, slik at flere kan komme med i samordnet opptak. De Grønne vil arbeide for flere praktisk-estetiske valgfag, flere lærlingplasser i offentlige etater og legge lærlingplasser inn i kontrakter når kommunen kjøper tjenester av private. Vi vil gjøre det mulig å ta fagbrev som barne- og ungdomsarbeider i lærlingpraksis og satse på ungt entreprenørskap i alle videregående skoler i Bærum.

FNs bærekraftsmål 4: God utdanning

En god utdanning er grunnlaget for å forbedre menneskers liv. Jenter og gutter skal ha lik tilgang til utdanning med god kvalitet, og den skal være gratis.

Bærumsmål 11: Rikt kulturliv og meningsfull fritid

Miljøpartiet De Grønne prioriterer det gode liv foran kjøpepress og prestasjonsjag. Vi vil at folk skal ha mer fritid og at kommunen tilrettelegger for fritidsaktiviteter. Bærum skal være vakkert og hyggelig og med gode møteplasser: Parker, kunst og vann fremfor kjøpesenter og motorvei.

Et mangfoldig kulturtilbud

De Grønne vil beholde Kunstnergata på Fornebu og lage tilsvarende i andre bomiljøer, i tillegg til å lage flere produksjons- og atelierlokaler. Kommunens støtte og tilrettelegging skal garantere mangfold, nytenkning og langsiktighet i Bærums kulturliv, eksempelvis gjennom fortsatt styrking av midlene til allmenne kulturformål. Vi vil vedlikeholde og bevare Bærums kulturminner.

Rom for amatørerne

Bærum markerer seg både med profesjonelle og lavterskel kulturmiljøer. De Grønne vil støtte opp om dette ved å etablere flere åpne scener, kulturelle lekeplasser og skolebiblioteker, og gjøre det enkelt å opprette og få støtte til alle typer kulturtilbud i nærmiljøet. Kommunen må støtte opp om gode tiltak som Tanken, med muligheter til å låne øvingslokaler, musikkutstyr, scener, utstillingslokaler og innspillingsstudioer, og et større lavterskeltilbud.

Vakkert Bærum

Byene i Bærum har vært bygd totalt uten tanke for skjønnhet og god byggeskikk. De Grønne vil ha et program for vakrere Sandvika, Bekkestua og andre sentre i Bærum. Bærum skal ha mer gatekunst, skulpturer og utsmykning. Frisk luft, flere grøntområder og badeplasser må prioriteres fremfor kjøpesentre og motorvei.

Mindre stress, mer fritid

For mange preges hverdagen av lange arbeidsdager, kjøring og henting til fritidsaktiviteter, handling og leksehjelp. Vi vil gi folk mer tid til å være sammen med de man er glade i, og engasjere seg i aktiviteter utenfor arbeidstiden. Derfor ønsker vi å gjennomføre et prøveprosjekt med frivillig 6-timers arbeidsdag for ansatte i kommunen, i tillegg til tilbud om 2 timers gratis trening i uka. SFO skal ha gode tilbud til fritidsaktiviteter og skolen skal tilby kvalifisert leksehjelp til alle.

Rikt og variert friluftsliv

De Grønne er friluftslivets beste venn i Bærumspolitikken. For mange er det å komme seg ut i marka en deilig avkobling fra hverdagen. De Grønne vil bevare marka innenfor Markagrensen og forvalte den konsekvent. Vi ønsker flere tilrettelagte raste- og overnattingsplasser i utkanten av Bærumsmarka og vil øke støtten til frivillige organisasjoner som satser på friluftsliv. Vi vil utvide kollektivtilbudet til de populære utfartsstedene slik at flere får glede av disse.

Et bredt idrettstilbud

Bærum har gode forutsetninger for mosjon og idrett, men idretten har blitt for spesialisert, dyr og ekskluderende. Målet for Bærumsidretten bør være å få flest mulig i aktivitet, ikke å bygge stadig flere og større spesialiserte anlegg. Kommunen bør konsentrere støtte til breddeidrett og tilbud som alle har råd til å delta på. Det er ikke kommunens oppgave å finansiere toppidrett. Det må bli enklere å etablere idrettstilbud i nærmiljøet, både for idretter med mange utøvere og de smalere sportene. Barneidrett skal fremme idretts glede fremfor prestasjon.

Frivillighet på egne premisser

Bærumsfolk er sterkt engasjert i frivilligheten, men mye av innsatsen må dessverre gå til å søke penger og rapportere. Vi vil gi mer tid til å drive med det man engasjerer seg for. Frivilligheten skal ha romslige og forutsigbare støtteordninger med mindre papirarbeid. Vi vil øke støtten til frivillige organisasjoner, med særlig vekt på friluftsliv, naturvern, e-sport og forebyggende helsetiltak som Fontenehus.

Møteplasser uten kjøpemas

Den største møteplassen i Bærum er i dag et kjøpesenter, og det blir stadig flere av disse i kommunen. De Grønne vil innlede et samarbeid med dagens eier om å utvikle Sandvika storsenter. Vi vil etablere gode offentlige møteplasser flere steder i kommunen der man ikke må kjøpe noe for å oppholde seg. Disse skal være med benker, bord, gratis og rene toaletter, drikkefontener og wi-fi. Vi vil også etablere flere lekeplasser for voksne og ungdom. Dette kan være slakk-line-anlegg i parker, anlegg for frisbee-golf og tilrettelegging for andre andre uformelle og uhøytidelige aktiviteter.

Stillehet

De Grønne vil at Bærum, som Oslo, skal definere en rekke stille områder som skal skjermes best mulig mot støy, særlig langs vassdrag. De Grønne vil også forsterke innsatsen for støyskjerming av boliger som er utsatt for trafikkstøy og arbeider nasjonalt for at statlige aktører som NSB skal prioritere støyskjerming høyere og sette av flere penger til dette.

FNs bærekraftsmål 3: Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle

At alle kan leve friske og sunne liv er en forutsetning for å oppnå bærekraftig utvikling. Det er gjort store framskritt i arbeidet med å øke forventet levealder, og minske mødre- og barnedødelighet i verden.

Bærumsmål 12: Frihet til å være seg selv

De Grønne vil legge til rette for at alle skal føle seg velkomne, respektert og inkludert i kommunen vår.

En feministisk kommune

#metoo har atter en gang bekreftet at det er stort behov for å bedre kvinners og jenters rettigheter og stilling i samfunnet. Bærum skal være trygt for alle, og ingen skal være redd for vold, trakassering og overgrep. Politiet må prioritere kompetanse og ressurser til dette området.

De Grønne vil gi flere gater og plasser i Bærum kvinnenavn. For hver nye gate eller plass oppkalt etter en mann må en eksisterende gate bli oppkalt etter en kvinne.

Mindre reklame og kroppspress

Unge blir utsatt for et usunt skjønnhetspress fra sine omgivelser. De Grønne vil motvirke kroppspresset mot unge ved å regulere reklamer i det offentlige rom strengt og redusere reklametrykket i Bærum. Flere av dagens reklameflater skal bruke til informasjon fra offentlige virksomheter framfor reklame rettet mot mer forbruk. De Grønne vil forby retusjert reklame i offentlige rom, med mindre de er tydelig merket.

Enda bedre integrering

Bærum har de beste forutsetningene for å være en kommune der flyktninger og innvandrere lykkes. Vi skal alltid ta imot minst så mange flyktninger som staten anmoder. For å lykkes med integreringen vil De Grønne:

- Bosette flyktninger raskt i ulike deler av kommunen og tilby frivillige velkomstguider til innflyttere for å gi dem en introduksjon til lokalsamfunnet.
- Føre en boligpolitikk for alle livsfaser og alle grupper, noe som vil gjøre det lettere også for innvandrere og flyktninger å komme inn på boligmarkedet.
- Etablere tilpassede grunnskole- og yrkesfaglige løp for denne gruppen slik at flest mulig kan fullføre en formell utdanning.
- Styrke språkopplæringen og ha som mål at alle skal beherske norsk i løpet av to år. Språkopplæringen skal være tett knyttet til de ulike kvalifiseringsløpene.
- At kommunen skal sørge for en praksisplass til alle flyktninger som har behov for dette innen 4 uker etter ankomst.
- At integreringstilskuddet blir mer fleksibelt, slik at det kan gis til bedrifter som gir disse innflytterne opplæring og fast arbeid.
- Rekrutterer minoriteter til kommunale stillinger, og tilby praksisplasser og sommerjobber til disse gruppene.
- Bruke anonyme søknader i offentlig sektor for å redusere diskriminering i arbeidssøkerprosessen.
- Ha fleksible språkkrav til ulike kommunale stillinger som vurderes for hver stilling.
- Ansette flere personer med minoritetsbakgrunn i barnevernet og rekruttere flere fosterfamilier med minoritetsbakgrunn.

- At kommunen skal jobbe aktivt for å koble frivillige ressurser opp mot flyktninger og innvandrere, skape møteplasser for disse og koble etniske organisasjoner sammen med andre lokale organisasjoner.
- Etablere et au pair-senter i Bærum, tilsvarende Caritas' senter i Oslo.

Universell utforming

Offentlige rom, digitale flater og kommunale tjenester skal utformes slik at så mange som mulig kan delta aktivt uavhengig av funksjonsevne. Dette innebærer alt fra rullestolvennlig veidekke, romslige fortau og gangfelt, parkeringsplasser ved kulturtilbud og handikappvennlige holdeplasser for trikk og buss. Offentlige rom og bygg bør ta hensyn til hørselshemmede både i den fysiske utformingen og gjennom tilrettelegging for bruk av hjelpemidler. Bærum bør få flere lysregulerte fotgjengerfelt.

En skeiv kommune

Kommunen skal utarbeide en handlingsplan mot diskriminering av lesbiske, homofile, bifile og transpersoner. MDG vil styrke skolehelsetjenestens og lærernes kunnskap om LHBTQ+-saker. Seksualundervisningen i skolen må styrkes med bredere forståelse av kjønnsroller, samt mangfoldet av seksuell orientering og samlivsformer. Toaletter i kommunens virksomheter skal være kjønnsnøytrale. Titler i kommunal virksomhet skal være kjønnsnøytrale og kommunale dokumenter skal være ikke-heteronormative.

Personvern og sikkerhet

All trafikk til og fra offentlige nettsider og apper skal være kryptert. Kommunen må gå foran som «personvernfyrtårn» og stille krav til grunnleggende sikkerhet og personvern ved innkjøp av IKT-tjenester. Alle offentlige data skal gjøres fritt tilgjengelig på veldokumenterte og åpne format, så lenge det ikke går utover personvern eller sikkerhet. Bærum kommune skal gå foran i bruk av fri programvare og være kritisk mot å knytte seg til store monopol-leverandører.

FNs bærekraftsmål 5: Oppnå likestilling og styrke kvinners stilling

Likestilling er en menneskerett. Det handler om å gi begge kjønn like rettigheter og muligheter til å bestemme over eget liv. Kvinners tilgang til utdanning, helsetjenester, arbeid og juridiske rettigheter er nødvendig for å skape utvikling i et land.

FNs bærekraftsmål 10: Redusere ulikhet i og mellom land

Innen 2030 sørge for å myndiggjøre alle og fremme deres sosiale, økonomiske og politiske inkludering, uten hensyn til alder, kjønn, funksjonsevne, rase, etnisitet, nasjonal opprinnelse, religion eller økonomisk eller annen status.

Bærumsmål 13: Fremtidsrettet næringsstrategi for Bærum

Bærums næringsliv er oljedominert, og transporten er bilbasert. Begge deler må erstattes med grønne løsninger hvis en bærekraftig utvikling skal bli en realitet. Nye E18 løser ikke de næringspolitiske utfordringene i Bærum. De Grønne vil ha en ny næringsstrategi som tar slagordene "bærekraft" og "klimaklok" på alvor. En slik strategi vil planmessig etterspørre og legge til rette for et næringsliv som er konsentrert om bærekraftige løsninger og grønn innovasjon.

Ny, grønn, kliklok næringsstrategi

MDG vil bringe næringsutviklingen i kommunen tilbake under demokratisk kontroll ved å fornye den utgåtte næringspolitiske strategien fra 2015 og etablere rutiner for oppfølging av vedtatte virkemidler og effekten av disse. Den brede og planmessige satsingen på bærekraft som De Grønne vil gjennomføre i alle deler av kommunens virksomhet, vil gjøre Bærum til det mest spennende stedet å etablere seg for bedrifter med grønne forretningskonsepter.

Hovedelementene i ny strategi vil være:

- Prioritere og legge til rette for næringsliv som skaper jobber og inntekter av bærekraftige løsninger.
- Erstatte "Subsea Valley" med en "Greentech Valley" næringsklynge, der bedrifter og forskningsmiljøer jobber sammen for å skape fremtidens grønne teknologi.
- Mer handel til levende by- og bomiljøer.
- Eget program for innovasjon og gründerbedrifter.
- Satsing på å tiltrekke høyskolemiljø blant annet ved å tilby gode lokaler
- Styrke opplærings samarbeidet mellom skole og næringsliv
- Offentlige virksomheter som forbildebedrifter
- Kommunen som testarena for nye løsninger i næringslivet.

Inspirerende og spennende for næringslivet

De Grønnes næringspolitikk fremskynder omstillingen til bærekraftige arbeidsplasser. Næringslivet skal møte et høyt servicenivå og klare forventninger om ønsket utvikling av Bærumsamfunnet. Bærum kommune skal bruke sin store innkjøpsmakt til å stille miljø- og arbeidslivskrav til leverandører.

De Grønne vil legge til rette for at gründere trives og lykkes i Bærum. Vi vil videreføre og forsterke rådgivningstjenesten til de som etablerer egen bedrift. Vi vil stille lokaler til rådighet for kontorfellesskap med administrativ støtte, og vi vil støtte inkubator-initiativ som bidrar til gründer-suksess. De Grønne vil at Bærum kommune skal være raus overfor gründere som ikke lykkes på første forsøk.

De Grønne vil ha flere sosialt entreprenørskap-arbeidsplasser i Bærum og legge til rette for virksomheter som gir en del av sitt overskudd til gode formål og skaper større trivsel i egen bedrift (social investment-virksomheter). Sosialt entreprenørskap tar tak i samfunnsutfordringer og skaper sysselsetting og næringsutvikling der profitt ikke er hovedhensikten, bare et virkemiddel.

Fra fortid til fremtid

Bærum er allerede rik på kompetanse og entreprenørskap, men som fortsatt er konsentrert om olje- og gassvirksomhet. Denne kompetansen er overførbart til andre sektorer og kan legge grunnlag for videreutvikling av kompetansearbeidsplasser som et viktig segment i Bærums næringsliv.

Et eksempel på mulighetene som oppstår ved en gjennomgripende grønn tenking er omleggingen Bærum må gjennomføre fra å være Norges mest bilbaserte kommune til å bli en smart transportkommune med hovedvekt på nye løsninger og prioritering av kollektivtransport, sykkel og gange. Denne omleggingen vil åpne muligheter for mange aktører som kan etablere seg i Bærum og tilby nye løsninger innen teknologi, transport og samfunnsplanlegging.

Omlegging til bilfrie sentre i Bærums byer og tettsteder vil åpne for mer handel på gateplan og mer av annen næringsaktivitet i byrom og tettsteder. Mye handel må derfor flyttes fra bilbaserte kjøpesentre til levende by- og bomiljøer.

Skole og næringsliv i skjønn forening.

De Grønne vil forsterke opplæringssamarbeidet mellom skolen og næringslivet. Vi vil prøve ut modeller som oppmuntrer det lokale næringslivet til å delta i utdanningen i kommunen. De Grønne vil styrke opplæringen i praktiske fag for å imøtekomme næringslivets behov for kompetente arbeidstakere. De Grønne vil også arbeide for etablering av et høyskolemiljø i Bærum som bidrar til flere unge mennesker i kommunen og til nyttig og relevant forskning og utvikling.

Offentlige arbeidsplasser til felles beste

Bærum kommune er en av landets største arbeidsgivere, og ved etablering av Viken-regionen etableres enda flere offentlige arbeidsplasser i Bærum. Kommunen skal som den største arbeidsgiveren og en stor utbygger i Bærum selv gå foran som et godt eksempel på et bærekraftig nærings- og arbeidsliv. De Grønne vil

- sikre gode og forutsigbare lønns- og pensjonsvilkår for kommunens ansatte, og fjerne ufrivillig deltid i kommunen.
- etablere flere kommunale lærlingplasser, traineeordninger og sommerjobber til ungdom.
- sikre at offentlige virksomheter styrker integreringsarbeidet og at innvandrere i Bærum kommer inn på arbeidsmarkedet.

FNs bærekraftsmål 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst

Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle

FNs bærekraftsmål 9: Innovasjon og infrastruktur

Infrastruktur er den underliggende strukturen som må være på plass for at et samfunn skal fungere. Teknologi og innovasjon kan bidra til å løse miljømessige utfordringer som følger utbyggingen av infrastruktur.

Bærumsmål 14: Vi trekker lasset sammen

Norge har signert på at FNs bærekraftsmål skal være oppnådd innen 2030. Verden oppnår bare målene hvis alle kommuner oppfyller sin del av dem. Alle politiske vedtak må vurderes med hensyn til sitt bidrag til å oppfylle de 14 Bærumsmålene. Bærum må også jevnlig sjekke sin egen fremdrift mot bærekraftsmålene. De Grønne vil innføre en årlig kommunal bærekraftsrapport med debatt i kommunestyret om hvordan Bærum utvikler seg på de enkelte Bærumsmålene.

Bærum er en god, åpen og demokratisk kommune, men med unntak: Bærum's arealbruk, nærings- og boligbygging er for lite styrt av valgte politikere og for mye av ukoordinerte initiativ fra private utbyggere. De Grønne vil satse mer på helhetlig planlegging av byområdene våre og unngå avvik fra vedtatt arealstrategi.

Kommunen har dreid støtteordningene til frivillige, miljø- og interesseorganisasjoner i retning prosjektstøtte og bort fra grunnstøtte. Det svekker kontinuerlig drift og dermed lokaldemokratiet. Lokaldemokratiet forutsetter at sivilsamfunn og interesseorganisasjoner har løpende kapasitet til å lese og uttale seg om saker som skal til politisk behandling. De Grønne vil gjeninnføre grunnstøtte.

De Grønne ønsker å innføre 16 års stemmerett ved lokalvalg og gjøre det enklere for alle som vil stemme å gjøre det, blant annet ved å utvide åpningstidene for valglokalene på valgdagen.

De Grønne utfordrer alle heltidspolitikere i Bærum til å ta en uke av ferien til en praksisuke ved en kommunal arbeidsplass som er relevant for deres ansvarsområde.

De Grønne vil ha flere folkemøter og lokale høringer om viktige politiske veivalg.

De Grønne vil innføre et åpent lobbyregister i Bærum.

Synliggjøre hvor Ungdomsråd og eldreråd har påvirket politiske prosesser ved årlig rapportering og debatt om hvor mange og hvilken type saker de har vært involvert i.

FNs bærekraftsmål 16: Fred og rettferdighet

Fremme fredelige og inkluderende samfunn med sikte på bærekraftig utvikling, sørge for tilgang til rettsvern for alle og bygge velfungerende, ansvarlige og inkluderende institusjoner på alle nivåer

FNs bærekraftsmål 17: Samarbeid for å nå målene

For å lykkes med bærekraftsmålene trengs det nye og sterke partnerskap. Myndigheter, næringslivet og sivilsamfunnet må samarbeide for å oppnå bærekraftig utvikling